

**Biblioteca de Catalunya
Secció de Manuscrits**

**Documentació
de Carles Riba * i Clementina Arderiu **
Inventari**

** Ms. 2758, 3334, 3361, 3356 i 2759

*** Ms.3915, 2795, 3085, 3550, 3334, 3916, 383, 4429, 3328,
3340, 3917, 4795, 3333, 3360, 3361, 3356, 3310, 3321 i 3355**

SUMARI

Introducció	2
Clementina Arderiu	3
Carles Riba	4

INTRODUCCIÓ

El mes de maig de 2001 la Biblioteca de Catalunya va ingressar la biblioteca de Carles Riba i Clementina Arderiu, gràcies a la cessió efectuada per l'Institut d'Estudis Catalans; el conveni entre ambdues institucions va ser signat el dia 7 de maig en un acte presidit pel conseller de cultura, Jordi Vilajoana, al qual van assistir familiars dels poetes. La biblioteca està integrada per 2.218 obres, entre les quals predominen els exemplars de literatura catalana i els clàssics, amb una forta presència de la poesia. La biblioteca es troba actualment en procés de catalogació i els documents de diferents tipus que es troben dins dels llibres (retalls de premsa, targetes, notes manuscrites) es passen a la Secció de Manuscrits, on un cop acabada la catalogació s'ordenaran per tal de posar-los a l'abast del públic.

Diversos manuscrits i altres documents de Carles Riba i Clementina Arderiu han estat adquirits per la Biblioteca per diversos mitjans, bé com a part integrant d'altres fons, bé per compra o donatiu; per exemple, dins del fons de Rosa Leveroni, alumna de Carles Riba a l'Escola de Bibliotecàries, hi ha nombrosa documentació autògrafa referent a l'amistat que la uní al matrimoni.

El fons personal de Carles Riba i Clementina Arderiu es troba dipositat a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

CLEMENTINA ARDERIU

Ms. 2758

CLEMENTINA ARDERIU, Poemes, originals i galerades, amb correccions i notes de Carles Riba. [ca. 1913-1936].

2758/1

Cançons i elegies. 1913-1916.

109 f.

2758/2

Poemes. Cançons i elegies. 1935

185 f.

2758/3

Galerades de l'edició publicada a Barcelona per l'editorial Proa el 1936.

205 f.

[499] f. ; diverses mesures.

Procedència: fons antic de la Biblioteca.

Ms. 3334

Àlbum d'autògrafs i dibuixos dedicats a Rosa Leveroni; els f. 4-8, 10, 14 i 16 duen inscrites a l'angle superior dret inicials, per indicar que estaven reservades. 1937-1951.

f. 11, CLEMENTINA ARDERIU, Dedicatòria en vers, inc.: "Per l'aigua va gronxant-se".

56 f. (f. 22-53 i a partir del f. 57 en blanc), 224 x 151 mm. Enquadernació en pell granat, llom i cantos estampats amb filets daurats, signada "Brugalla 1937".

Ms. 3361

Recull de poemes i altres escrits oferts per llurs autors a Rosa Leveroni. 1942/1969.

f. 57-60, C[LEMENTINA] A[RDERIU], "*Cançó del risc*", inc.: "Si visc no visc", versió en net i tres còpies.

Text mecanografiat, probablement per Rosa Leveroni.

Sobre Clementina Arderiu

Ms. 3356

ROSA LEVERONI I Valls. Discursos, conferències i parlaments. 1932-1976.

f. 130-166, Discursos i parlaments sobre Clementina Arderiu. 1947-1976.

f. 130-131, Presentació del llibre de Clementina Arderiu, *Sempre i ara*, [1946],

f. 132-150, Presentació del llibre *Sempre i ara: poemes de Clementina Arderiu*, (Barcelona, 1946), esborrany i còpia mecanografiada. Octubre de 1947.

f. 151-166, Parlament en la cloenda de l'homenatge a Clementina Arderiu. [Auditori de la Biblioteca de Catalunya, 1976].

Homenatges a Clementina Arderiu

Ms. 2759

Homenatge a Clementina Arderiu. Auditòrium de la Biblioteca de Catalunya. 25 maig 1976, text de l'homenatge. 1976

2759/1

ROSALIA GUILLEUMAS, Presentació de l'acte.

2759/2

ROSER MATHEU, Discurs inaugural

2759/3

Lectura de poemes dedicats a Clementina Arderiu de sis poetesses catalanes

2759/4

ROSA LEVERONI, Discurs de cloenda.

33 f., 275 x 205 mm. Text mecanografiat.

Procedència: Traspàs de la Direcció de la BC.

CARLES RIBA

Ms. 3915

CARLES RIBA, Poesia de joventut. 1909-1910.

1-3. F. 1-3, Tres poemes dedicats a "Na Lola". 19 de gener, 22 de gener i 28 de gener de 1909.

4. F. 4-18, "*Dotze damisel·les: sonets galants á l'amor*", recull. Estiu i tardor de 1910.

5. F. 19-23, Poema de temàtica amorosa. 29 de novembre de 1910.

6. F. 24, Sonet dedicat a la Sra. Pepita Vila. 13 de desembre de 1910.

7. F. 25-28, "*LLegenda ...*", dedicat a la Sra. Pepita Vila. 18 de desembre de 1910.

8. F. 29-34, "*Cantares d'amor*", dedicat a la Sra. Pepita Vila. 15-22 de gener de 1911.

9. F. 35-41, "*Cantares d'amigo*", dedicat a la Sra. Pepita Vila. Novembre de 1911.

10. F. 42, "*Ayre Caixemirià (de Th. Moore)*". 26 de novembre de 1911.

11. F. 43, C. A. JORDANA, "*El meu amic Carles Riba*", Retall de premsa sobre un homenatge al poeta amb motiu de la concessió del Premi Folguera. [12 de febrer de 1933].

43 f., mesures diverses.

Procedència: Donatiu de Patrimoni Bibliogràfic de la Generalitat.

Ms. 2795

CARLES RIBA. Esborranys de diversos poemes. 1928-1935.

2795/1

Estances.

2795/2

Tres suites.

2795/3

Del joc i del foc.

78 f., diverses mesures. Enq. protecció BC.

Procedència: fons antic de la Biblioteca.

Ms. 3085

CARLES RIBA. Esborranys d'assajos, pròlegs, recensions, respostes a enquestes, etc. [Ante 1959].

204 f., diverses mesures.

Procedència: fons antic de la Biblioteca.

Ms. 3550

CARLES RIBA, Obres poètiques i en prosa; originals i còpia. 2n-3er quart s. XX.

89 f., diverses mesures. Alguns textos mecanografiats. Enq. BC.

Procedència: llegat de Rosa Leveroni.

Ms. 3334

Àlbum d'autògrafs i dibuixos dedicats a Rosa Leveroni; els f. 4-8, 10, 14 i 16 duen inscrites a l'angle superior dret inicials, per indicar que estaven reservades. 1937-1951.

f. 11, CARLES RIBA, "*Tama-no-o*", poema, inc.: "Fil de maragdes". 5 d'agost de 1937.

56 f. (f. 22-53 i a partir del f. 57 en blanc), 224 x 151 mm. Enquadernació en pell granat, llom i cantos estampats amb filets daurats, signada "Brugalla 1937".

Traduccions de clàssics

Ms. 3916

CARLES RIBA, Notes i versions de les èglogues de Virgili. 1911.

3916/1

F. 1-3: VIRGILI. Ègloga primera, versió de Carles Riba. 2 de març de 1911.
3 f. Text mecanografiat.

3916/2

F. 4-13: Resum del contingut de les 10 èglogues de Virgili.
10 f.

13 f. ; diverses mesures.

Procedència: Donatiu de Patrimoni Bibliogràfic de la Generalitat.

Obra en prosa

Ms. 383

JACINT VERDAGUER. Obra poètica i documentació personal. [Finals s. XIX-Mitjan s. XX].

383/18

"37. Biografia".

**15. F. 190-196, CARLES RIBA. "Memòria de Verdaguier en el cinquentenari de la seva mort", discurs llegit a l'Institut d'Estudis Catalans. 13 de desembre de 1952.
7 f. Còpia mecanografiada.**

Procedència: Donatiu de Pere Guerau Maristany i Oliver, comte de Lavern.

Ms. 4429

CARLES RIBA, *Esbós d'una carta a un pintor*. Barcelona, 1959.

4429/1

Carta a Víctor Imbert. 15 de maig de 1959.
1 f.

4429/2

Text al qual es refereix Riba en la carta, sota el títol *Carta a un pintor*, amb esmenes manuscrites de Riba; f. 1, indicacions per al tipògraf, potser d'un responsable de la Rosa Vera. 1959
10 f. Còpia mecanografiada.

4429/3

Imprès: *Carta a un pintor*. [Barcelona: Rosa Vera, 1959].

Segueix les indicacions tipogràfiques indicades en la còpia mecanografiada. Signatura autògrafa de Carles Riba.

Paper guarro. [2], V, [1] p. Caplletra inicial impresa en vermell.

Procedència: Compra a la casa de Subhastes de Barcelona.

Carles Riba, professor a l'Escola de bibliotecàries

Ms. 3328

Apunts de l'assignatura "Literatura", impartida per Carles Riba a l'Escola de Bibliotecàries. 1931-1932.

53 f., 120 x 175 mm. Enquadernació BC.

Esmenes a obres d'altres autors

Ms. 3340

THOMAS S. ELIOT, "*Terra erma*", traducció de Rosa Leveroni. [Mitjans s. XX].

f. 29-60, Versió en net, amb esmenes de Carles Riba.

f. 29-32, "*I. L'enterrament dels morts*", inc.: "L'abril és el mes més cruel, fent sorgir".

f. 33-37, "*II. Una partida d'escacs*", inc.: "La cadira on ella seia, parella a un tron polit".

f. 38-44, "*III. El sermó del foc*", inc.: "El pavelló del riu està enrunat: els darrers dits de fulla".

f. 45, "*IV. Mort per l'aigua*", inc.: "Flebas el fenici, un mort de quinze dies".

f. 46-51, "*V. Allò que el tro digué*"; inc.: "Després de la llum roja de la torxa, damunt cares suades".

f. 52-60, "*Notes sobre la terra erma*".

31 f. Text mecanografiat.

Bibl.: Ed. de Jordi Malet, "Terra Erma de T.S. Eliot, traducció de Rosa Leveroni amb correccions de Carles Riba", *Reduccions*, 71 (abril 2000), p. 33-56.

Correspondència

Ms. 3917

CARLES RIBA, Tres cartes a Josefa Vila. N'hi ha dues d'incompletes. 1911.

6 f., 175 x 110 mm.

Procedència: Donatiu de Patrimoni Bibliogràfic de la Generalitat.

Ms. 4795

Correspondència rebuda per Pere Ribot. 1952-1955.

4795/1

Documents originals. 1952-1955.

1. CARLES RIBA. Carta a Pere Ribot. Barcelona, 28 de febrer de 1952.
2. CARLES RIBA. Targeta postal a Pere Ribot. Cadaqués, 24 de setembre de 1955.
3. MARIA AURÈLIA CAPMANY. Carta a Pere Ribot. Barcelona, 1 de maig de 1955.

3 f. ; diverses mesures.

Procedència: Donatiu de Josep Montmany i Vidal.

Ms. 3333

Correspondència de Rosa Leveroni. 1910-1985.

3333/1

Correspondència rebuda per Rosa Leveroni. 1910-1985.

CARLES RIBA

Paris, l'Isle-Adam, Bordeus, Montpeller, Barcelona, Heidelberg, 1939-1942, 1952, 1953, 1956 i 1961

2 targetes postals, 13 postals, 8 cartes, 4 sobres, 3 reproduccions, 1 imprès amb les seves disposicions testamentàries i 22 fulls mecanografiats amb còpies de cartes.

v.t. Comissió d'Homenatge a Carles Riba

PERE BOHIGAS I BALAGUER

(a Carles Riba / a Rosa Leveroni) - Girona, Barcelona, Paris, Valldemossa, 1934, 1937, 1942, 1945, 1947, 1948, 1953, 1954, 1961, 1966? i s.d.

3 postals, 9 cartes, 2 targetes de visita i 3 fulls relacionats amb la seva poesia.

Homenatges a Carles Riba

Ms. 3360

ROSA LEVERONI I VALLS. Documentació personal. 1884-1987.

f. 177-220, Documentació relativa a l'organització de l'homenatge a Carles Riba amb motiu del seu seixantè aniversari. Juliol-agost de 1953.

f. 177-182, Llistes de participants.

f. 183, Llista de contribucions rebudes de diversos participants.

f. 184-195, Esborranys de llistes de participants.

f. 196-210, Notes de contribucions rebudes de diversos participants.

f. 226-229, Despeses en relació amb el dinar d'homenatge a Carles Riba. Port Lligat, 30 d'agost de 1953.

Ms. 3361

Recull de poemes i altres escrits oferts per llurs autors a Rosa Leveroni. 1942/1969.

f. 3, JOSEP VICENÇ FOIX, Sonet, inc.: "Diem: la Nit! en una Nit oberta", dedicada a Carles Riba. Port de la Selva, 20 d'agost de 1953.

Text mecanografiat, amb la signatura autògrafa de l'autor.

f. 4-6, TOMÀS GARCÈS, "Ofrena a Carles Riba el 30 d'agost de 1953, a Cadaqués", còpia. 1953.

Text mecanografiat, amb la signatura autògrafa de l'autor.

f. 26-27, LUIS ROMERO, "Homenaje en Cadaqués a Carlos Riba", còpia. Cadaqués, 30 d'agost de 1953.

Text mecanografiat

Sobre Carles Riba

Ms. 3356

ROSA LEVERONI I VALLS. Discursos, conferències i parlaments. 1932-1973.

f. 167-178, Escrits sobre Carles Riba. 1959-1969.

f. 167-176, "*Carles Riba a l'Escola de Bibliotecàries*", esborrany i versió en net. 1959.

Text mecanografiat de la versió en net.

f. 177-178, "*Un epistolari de Carles Riba (1940-1942)*".

Bibl.: Ed. dins *In memoriam Carles Riba (1959-1969)*, Barcelona: Ariel, 1973, p. 185-203.

Ms. 3310

ROSA LEVERONI I VALLS, Dietari personal, amb referències a Carles Riba. Novembre 1945-maig 1951.

3310/1

"*Novembre-desembre, 1945*". Amb inclusió de poemes propis; als f. 29-30 i 33, extrets de poemes de Carles Riba.

47 f., 75 x 105 mm. Bloc de notes amb espiral.

3310/2

"*Gener-febrer 1946*". Amb inclusió de poemes propis.

46 f., 75 x 105 mm. Bloc de notes amb espiral.

3310/3

"*Abril-maig 1946*".

38 f., 75 x 105 mm. Bloc de notes amb espiral.

3310/4

"*Maig-juny 1946*". Amb alguns extrets de poemes de Carles Riba.

42 f., 75 x 105 mm. Bloc de notes amb espiral.

3310/5

"*Juny-juliol 1946*". Amb inclusió de poemes propis i de Carles Riba.

48 f., 75 x 105 mm. Bloc de notes amb espiral.

3310/6

"Agost-setembre 1946". Amb inclusió de poemes propis.
43 f., 75 x 105 mm. Bloc de notes amb espiral.

3310/7

"Setembre-novembre 1946". Amb inclusió de poemes propis.
50 f., 75 x 105 mm. Bloc de notes amb espiral.

3310/8

F. 1-23, "Gener, 1947"; f. 24-35, "Gener 1947-maig 1951". Amb inclusió de poemes propis.
35 f. (a continuació [15] f. en blanc), 75 x 105 mm. Bloc de notes amb espiral.

3310/9

Dietari personal.
11 f. (a continuació, [31] f. en blanc), 57 x 90 mm. Llibreta de notes, cobertes de cartró.

3310/10

Reflexions personals, adreces i esborrany de poemes i d'una traducció; amb alguna referència a Carles Riba
[13] f. (a continuació, 7 f. en blanc), 70 x 120 mm. Nombroses esmenes. Bloc amb publicitat de "Rum Negrita".

Reprod.: Microfilm.

Bibl.: quaderns 1-8 ed. dins Rosa Leveroni, *Confessions i quaderns íntims*, a cura d'Abraham Mohino i Enric Pujol, València: Eliseu Climent-Edicions 3 i 4, 1997 (La Unitat; 169), p. 197-243.

Ms. 3321

ROSA LEVERONI I VALLS, Llibreta d'anotacions diverses, algunes de caràcter personal; inclou poemes propis i de Carles Riba. Juny-juliol de 1945.

36 f., 85 x 120 mm. Alguns fragments amb esmenes. Bloc de notes amb espiral.

Ms. 3355

ROSA LEVERONI I VALLS. Fragments de textos en prosa i d'obres de teatre. [1930-1953].

f. 22-25, "Un epistolari de Carles Riba (1940/1942)", article.

3 f.

Bibl.: Ed. dins *In Memoriam Carles Riba (1959-1969)*. Barcelona: Institut d'Estudis Hel·lènics, Universitat de Barcelona, 1973, p. 185-203.